

Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa!

Vertaus väärästä huoneenhaltijasta; Luukas 16:1-13

"Ja hän puhui myös opetuslapsilleen: "Oli rikas mies, jolla oli huoneenhaltija, ja hänelle kanneltiin, että tämä hävitti hänen omaisuuttansa.

Ja hän kutsui hänet eteensä ja sanoi hänelle: 'Mitä minä kuulenkaan sinusta? Tee tili huoneenhallituksestasi; sillä sinä et saa enää minun huonettani hallita.'

Niin huoneenhaltija sanoi mielessään: 'Mitä minä teen, kun isäntäni ottaa minulta pois huoneenhallituksen? Kaivaa minä en jaksa, kerjuuta häpeän. Minä tiedän, mitä teen, että ottaisivat minut taloihinsa, kun minut pannaan pois huoneenhallituksesta.'

Ja hän kutsui luoksensa jokaisen herransa velallisista ja sanoi ensimmäiselle: 'Paljonko sinä olet velkaa minun herralleni?' Tämä sanoi: 'Sata astiaa öljyä'. Niin hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, istu ja kirjoita pian viisikymmentä'.

Sitten hän sanoi toiselle: 'Entä sinä, paljonko sinä olet velkaa?' Tämä sanoi: 'Sata tynnyriä nisuja'. Hän sanoi hänelle: 'Tässä on velkakirjasi, kirjoita kahdeksankymmentä'.

Ja herra kehui väärää huoneenhaltijaa siitä, että hän oli menetellyt ovelasti. Sillä tämän maailman lapset ovat omaa sukukuntaansa kohtaan ovelampia kuin valkeuden lapset.

Ja minä sanon teille: tehkää itsellenne ystäviä väärällä mammonalla, että he, kun se loppuu, ottaisivat teidät iäisiin majoihin.

Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä.

Jos siis ette ole olleet uskolliset väärässä mammonassa, kuka teille uskoo sitä, mikä oikeata on?

Ja jos ette ole olleet uskolliset siinä, mikä on toisen omaa, kuka teille antaa sitä, mikä teidän omaanne on?

Ei kukaan palvelija voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittynyt ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa."

Kreikankielestä "oikonomos" tulee sana huoneenhaltija, jonka tehtävänä on talouden hoito. Huoneenhaltijajärjestelmä esiintyy koko Raamatussa, vaikka siitä käytetäänkin erilaisia nimiä mm. päällikkö, päämies, valvoja, katsastaja ja huoneenhaltija.

Se on saanut alkunsa orjien pidosta. Isäntä, jolla oli paljon palvelijoita ja orjia, sekä suuri ruokakunta, ja hän uskoi kaiken talonsa hallinnan yhdelle orjalleen. Tämän velvollisuutena oli omaisuuden hoito, muista orjista huolehtiminen ja työtehtävien määrääminen ja niiden suorittamisen kurinpidollinen valvonta. Lisäksi hänelle kuului orjien ja isännän lasten kasvattaminen.

Huoneenhaltija nautti erityistä isäntänsä luottamusta ja käytti hänen valtaansa toisiin jäseniin nähden, mutta hän oli herralleen vastuussa huoneenhallituksesta. Huoneenhaltija oli usein orja.

Huoneenhaltijasta on paljon esimerkkejä Uudessa Testamentissa, heidän tehtävistään ja asemastaan. (Matt.24:45-51 ; 25:14-30 ; 1.Kor.9:17)

Aabrahamin vanhin palvelija hallitsi kaikkea patriarkan omaisuutta ja hänen talonsa asukkaita; ja juuri hän hankki vaimon hänen pojalleen Iisakille. (1.Moos.15:2 ; 24:2-)

Joosef oli aikoinaan ensin huoneenhaltijana ja sitten hänelläkin oli myöhemmin huoneenhaltija, joka hoiti kaikkea Joosefin omaisuutta. Samoin kuningas Daavidilla oli ylihoitajia ja hovimiehiä ja huoneenhaltijoita. Myös Jeesuksella oli taloudenhoitaja Juudas, joka oli saanut osakseen tämän luottamustehtävän, rahakukkaronhoitajana. (Joh.12:6)

Huoneenhaltija-ajatus on merkittävä Raamatussa. Jumala on uskonut ihmisille huoneenhallituksen maailmassa. Hän saa käyttää kaikkia luomakunnan rikkauksia vapaasti, mutta kuuliaisena Jumalalle, mutta hän joutuu vastaamaan kaikesta. "Niin on siis meidän jokaisen tehtävä Jumalalle tili itsestämme". (Room.14:12)

Myös yksityiselle uskovalle on uskottu huoneenhallitus Jumalan armotaloudessa. Tämä koskee myös uskovan maallista omaisuutta. Hyvä ja rehellinen taloudenhoito tuo mukanaan runsaan Jumalan siunauksen. (Luuk.16:9-13)

Jumalan koko taivaan ja maan käsittävästä pelastussuunnitelmasta Kristuksessa puhutaan Raamatussa taloudenhoitona. Jota varten Jumala maailmankaikkeuden Herrana on lahjoittanut kaiken, mitä tarvitaan Hänen suunnitelmansa täydelliseksi toteuttamiseksi. (Ef.3:8-11)
Tätä toteuttamaan Hän on asettanut palvelijansa huoneenhaltijoiksi. Ja heidän tehtävinään on vastaanottaa ja jakaa Kristuksen rikkauksia ja aarteita. (1.Kor.4:1-2) Ja heillä on valtuus hallita Jumalan lapsia ja he ovat vastuussa itse Isännälle, Kristukselle kaikesta.

Apostoli Paavali oli tietoinen erityisestä huoneenhallitustehtävästään; hänen oli julistettava Jumalan Sanaa kaikkialla ja toiminta-alueena oli koko pakanamaailma. Hänelle oli uskottu eritoten uusitamentillisten salaisuuksien ilmoittaminen. (Ef.3:3-9) Asemansa ja työolojen suhteen hän oli elinikäinen orja; ilman palkkavaatimusta. Samoin seurakunnassa vanhimmat ja johtajat ovat suhteessa Kristukseen ja seurakunnan jäseniin huoneenhaltijan asemassa. (Tiit.1:7)

Jeesus kertoo vertauksessa väärästä huoneenhallitsijasta, joka oli epärehellinen. Hänen piti antaa täydellinen selonteko senhetkisestä tilanteesta. Isäntä tiesi kaiken asiasta ja oli saanut kuulla niistä. Jakeessa 3 tulee kysymykseen erottaminen ja siitä seuraava epätietoisuus tulevasta elatuksesta ja toimeentulosta. Ja mies saa äkillisen oivalluksen - ahaa! - Nyt minä keksin! (jake 4). Mies muutti summat.(petos)

Mies karkotettaisiin pois kotoa. Ja siksi Jeesus kehottaa jakeessa 9 hankkimaan ystäviä väärällä mammonalla, kunnes se loppuu ja että he ottaisivat teidät iäsiin majoihin.

Palvelija oli varastanut herraltaan ja selviytyäkseen tästä tilanteesta hän varasti uudelleen. Kaiken piti tapahtua salassa ja nopeasti. (jake 6) Astia - noin 36 litran vetoinen säiliö. Tynnyri - 360 litraa.

Jeesus ei sanonut hyväksyvänsä palvelijan tekoa. Hän vain kehui tämän oveluutta ja kykyä ratkaista vaikeat ongelmat. Hän sanoi huoneenhaltijaa väärämieliseksi ja palvelija menetteli väärin.

Hänellä ei ollut oikeutta muutella velkasummaa, vaikka teko olikin hyvin viekkaasti tehty. Palvelija ei ollut yhtä oikeamielinen kuin ovela ja kiero.

Jeesus kertoi tapauksen osoittaakseen, että tämän maailman lapset ovat viisaampia talousasioittensa hoidossa kuin valkeuden lapset. (Jae 8).

Mammona - arameaa ja tarkoittaa rahaa tai rikkautta.

Jeesus ei sanonut, että tulisi hankkia ystäviä väärästä mammonasta, vaan sen avulla. Rahaa tulee käyttää, mutta oikealla tavalla. Raha voi viedä ihmisen harhaan.

Kysymys on sydäimestä; hallitsetko sinä rahaa vai raha sinua. Omistatko sinä rahaa vai raha sinut. Käytätkö sinä rahaa vai polvistuvatko polvesi rahan, mammonan edessä. (jae 9)

Jumala ei siis ole lastensa rikkautta vastaan, vaan ahneutta.

Ihmisen luonne ei paljastu vasta silloin, kun hänelle on annettu paljon vastuuta. Hänelle uskottu määrä ei ratkaise, millainen hän on. Tärkeää on suhtautuminen siihen, mitä on saanut. Uskollisuus ei ole vain tilapäinen ominaisuus, vaan se ilmenee pienissäkin asioissa.

"Joka vähimmässä on uskollinen, on paljossakin uskollinen, ja joka vähimmässä on väärä, on paljossakin väärä". (jae 10)

Väärällä tavalla käyttävä henkilö osoittaa menettelyllään, että hän ei ole sopiva hoitamaan suuria tehtäviä. Sellaisen ei pidä ihmetellä, että Jumala ei usko niitä hänelle.

Niin kauan kuin elämme ajassa, meistä ei koskaan tule enempää kuin huoneenhaltijoita. Kaikki mitä omistamme, lahjakkuutemme ja varamme ja kaikki, kuuluu itse asiassa Jumalalle. Hän on antanut meille kaiken mitä meillä on sulasta armosta.

Ellemme osoita uskollisuutta taloudenhoidossamme, emme voi odottaa enempää Jumalan rikkauksia. (jae 11-12)

"Ei kukaan palvelija voi palvella kahta herraa; sillä hän on joko tätä vihaava ja toista rakastava, taikka tähän liittynyt ja toista halveksiva. Ette voi palvella Jumalaa ja mammonaa". (jae 13)

Jeesus varoittaa petollisesta rikkaudesta, sillä kukaan ei voi palvella kahta herraa samanaikaisesti. Raha ei ole iankaikkista, mutta ihminen on iankaikkisuus sielu.

Kun raha ottaa valtaansa ihmisen ja hallitsee häntä, se tuhoaa myös hänet. Mutta kun Jumala saa ohjata ihmistä, Hän luo elämää ja mahdollisuuksia ja silloin ihminen kykenee hallitsemaan omaisuuttaan, koko huoneenhallitusta. Amen.